

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ТАШКИЧИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Г.Тукая, д. 19, с.Ашитбаш,
Арский муниципальный район, 422039

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАШКИЧҮ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Г.Тукай урамы, 19 йорт, Ашытбаш авылы,
Арча муниципаль районы, 422039

Тел. (84366)90-2-58, факс (84366)90-3-22. E-mail: Tash.Ars@tatar.ru

КАРАР

« 16 » июль 2021 ел

№ 17

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Ташкичү муниципаль берәмлеге жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклауны гамәлгә ашыру максатларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 ст., Россия Федерациясе Жир кодексының 11,13 ст. нигезендә, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге Башкарма комитеты **КАРАР БИРӨ:**

1. «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында» карарын кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә (<http://arsk.tatarstan.ru>).

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Ташкичү авыл жирлеге башлыгы



Фәйзуллин Ф.Х.

**«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Ташкичү авыл жирлеге жирлөрөннән файдалану һәм аларны саклау»
муниципаль программасы**

**«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Ташкичү авыл жирлеге жирлөрөннән файдалану һәм аларны саклау»
муниципаль программасының паспорты**

Программаны эшләү өчен нигез	РФ Жир кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон
Заказчы	Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге
Программаны төп эшләүче	Ташкичү авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның төп максаты	Ташкичү авыл жирлеге жирлөрөн саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча чараларны гамәлгә ашыру
Программаның билгеләнеше	Ташкичү авыл жирлеге жирлөрөн саклау мәсьәләләрен хәл итү
Программаны гамәлгә ашыру срогы	2021-2023 еллар
Көтелгән нәтижәләр	Жирлөрне саклау һәм рациональ файдалану өлкәсендә дөүлэт сәясәтен гамәлгә ашыру, начарайган жирлөрне торгызу, халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү
Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору	Ташкичү авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны гамәлгә ашыру механизмы	Жирлөрне саклау һәм рациональ файдалану буенча жир хужаларының һәм кулланучыларның эшчәнлеген координацияләү Ташкичү авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла. Программаны төгәлләштерү кирәк булган саен үткәрелә
Финанслау чыганакалары	Программаны үтәү муниципаль берәмлек бюджеты һәм оешмалар акчалары хисабына башкарыла

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә төп проблемалар һәм агымдагы торышына тасвирлама

Жир-әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, айдалы казылмалар һәм жир асты байлыктарының башка кыйммәтләре белән бәйлә. Жирне куллану һәм саклаудан башка табигый ресурслардан айдалану мөмкин түгел. Жирнең хужасызлыгы якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы - туфрак жиңерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерәчәк.

«2021 - 2023 елларга Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жиңрегә жиңрләреннән айдалану һәм саклау» муниципаль программасы (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту максатыннан, жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ айдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган жиңрләрдән айдалану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Жир фондының күбесен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык чылбырының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер бурычлар йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә, бер буынның дәрәс эшләвен бозу, урманмы ул, хайваннар дөньясымы, жир экосистемасының бөтенлегә бозылуга китерә.

Жирне рациональ айдаланмау, аңа хужасыз караш аның функцияләре бозылуга, табигый үзлекләре кимүгә китерә.

Жиңрләрен саклау жиңрдән нәтижәле айдаланганда гына уңышлы булырга мөмкин.

Ташкичү авыл жиңрегә тотрыклы социаль-икътисади үсеше һәм анда яшәүчеләрнең имин экологик яшәеше проблемалары бүгенге этапта жиңрләрен саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жиңрегә дәрәжәсендә жиңрләрен саклау һәм куллану буенча жиңрле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мөнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жиңрегә территориясендә рөхсәт ителгән төрле жир кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтле жиңрләр-авыл хужалыгы билгеләнешендәге авыл хужалыгы жиңрләре.

Жиңрлек территориясендәге көтүлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Көтүлекләр шөхси ярдәмче хужалыктар тарафыннан айдаланыла.

Көтүлекләргә, барлык кулланучыларны да исәпкә алсак, артык зыян килмәгән. Жиңрлектәге барлык көтүлекләрдә дә яшел үлән күп.

Гомүмән алганда, жиңрләренң экологик торышы яхшы, әмма рөхсәтсез ясалган чүпләкләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткелләре, сроклары һәм этаплары

Жиңрлек территориясендә жиңрләрдән айдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: Ташкичү авыл жиңрегә Башкарма комитеты эшчәнлегенә законлылыгы һәм ачыклыгы, хисаплылык һәм контрольлек, нәтижәлелек.

Муниципаль программаның максаты-жиңрләрен һәм туфракларны пычрату, юкка чыгару, начарайту, бозу һәм башка тискәре йогынты ясамау, шулай ук жиңрләрен рациональ айдалануны, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жиңрләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жиңрләрен яхшыртуны тәэмин итү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыктары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрден файдалану һәм саклау нәтижелелеген арттыру, жирләрден рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;
- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;
- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне начарайту, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган жир кишәрлекләренә, жирләрнең башка тасвирламаларының рәхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

Әлеге Программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яңа жир кишәрлекләрен әйләнәшкә кертүгә, авыл жирлегенә инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
 - 2) жирләрнең сыйфатын яхшырту;
 - 3) жирләрне нәтижәле файдалану тәэмин ителәчәк.
- Программаны гамәлгә ашыру срогы-2021-2023 еллар.

3.Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклау һәм файдалану нәтижелелеген арттыру буенча чаралар планлаштырылды.

N	Чара исеме	Финанслау (финанслау чыганагын күрсәтеп), мең сум	Башкаручы	Үтәү срогы	Жаваплы затлар
1.	Чокырларның өске катламын ныгыту	Оешмаларның, шәхси затларның, жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнең урнашу урыны буенча	Даими	Оешма җитәкчеләре, шәхси затлар
2.	Гомумтаралган файдалы казылмалар карьерларына инвентаризация үткөрү. Әлеге карьерларны конкрет оешмаларга беркетү. Аларны рекультивацияләү проектларын эшләү	-	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет җитәкчесе
3.	Карьерларга рекультивация үткөрү	Оешмаларның, шәхси затларның, жирдән файдаланучыларның үз	Карьерлардан файдаланучылар	Даими	Оешма җитәкчеләре, шәхси затлар

		акчалары			
4.	Шәхси буаларны, башка гидротехник су объектларын ачыклау һәм әлеге корылмаларны конкрет милекчеләр тарафыннан тикшерү	-	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет җитәкчесе
5.	Жирдән файдалану, линия объектлары корылмалары, юл челтәре, чикләнгән файдалану җирләре, сыйфат күрсәткечләре белән җирләрнең бердәм базасын формалаштыру һәм алып бару	-	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет җитәкчесе
6.	Ташкичү авыл җирлеге торак пунктлар территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү _____	-	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет җитәкчесе
7.	Авыл хужалыгы җирләрнен агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре үсүдән саклау буенча чаралар үткәру һәм зарарлы организмнардан саклау	Жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнең урнашу урыны буенча	Даими	Руководители организации, частные лица
8.	Хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар ителгән җирләрне яхшырту һәм торгызуны тәэмин итү	Жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнең урнашу урыны буенча	Даими	Руководители организации, частные лица
9.	Рәхсәтсез төзелеш фактларын ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет җитәкчесе
10.	Ташкичү авыл җирлеге территориясендә җирләрден файдалану тәртибен җайга сала торган норматив-хокукый актларның, шулай ук Ташкичү авыл җирлеге территориясендә	Финанслау таләп ителми	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет җитәкчесе

	жирлөрдөн файдалану тәртибен жайга сала торган башка хокукый актларның үтөлешен гамәлгә ашыру				
11.	Авыл жирлеге жир кишәрлекләренәң максатчан билгеләнеше һәм рәхсәт ителгән файдалану режимының үтөлешен контрольдә тоту	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
12.	Авыл жирлеге территориясен чүп-чардан, шул исәптән рәхсәтсез чүплекләрдән арындыру буенча даими чаралар оештыру	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
13.	Су эрозиясенә дучар булган урыннарда куаклар һәм агачлар утырту, торак пунктлар эчендә ярларны ныгыту	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
14.	Авыл жирлеге территориясендә рәхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән файдаланылмаган һәм кулланылмаган жирләрне ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
15.	Жир кишәрлегенә хокукны тиешенчә файдаланмау сәбәпле, хокукны туктату турындагы материалларны судка жибәрү	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
16.	Жир кишәрлекләрен экологик хәл шактый начараюга китерә торган куллану фактларын ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе

17.	Ашламалар, агулы химикатлар һәм башка куркыныч химик яки биологик матдәләр белән эш итү кагыйдәләрен бозу нәтижәсендә туфракның уңдырышлы катламын агулау, пычрату, бозу яки юк итү фактларын ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет җитәкчесе
18.	Махсус шартлары булган жир кишәрлекләрен файдалануны, аларны куллануны (саклау, санитар – сак, су саклау һәм башка зоналарны) тикшереп торуну гамәлгә ашыру	Финанслау таләп ителми	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет җитәкчесе
19.	Җир законнарын бозу фактлары буенча материалларны РФ законнары белән каралган җаваплылыкка тарту өчен дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәте идарәсенә Арча һәм Өтнә районнары буенча муниципальара бүлегенә җибәрү	Финанслау таләп ителми	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет җитәкчесе